

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 20/4/2011

**ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (Ν. 3932/2011)**

Β' ΜΟΝΑΔΑ

Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 207 & Αλκίφρωνος 92

Τ.Κ. 11853 - ΑΘΗΝΑ

Τηλ. : 210-3401902

FAX: 210-3426892

ΠΡΟΣ: ΟΛΑ ΤΑ ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΟΥ ΑΡ. 5 ΤΟΥ Ν. 3691/2008

ΘΕΜΑ : Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή των άρθρων 49 & 49Α του Ν. 3691/2008 όπως τροποποιήθηκαν και τέθηκαν σε ισχύ, αντίστοιχα, με το Ν. 3932/2011.

Ενόψει των σημαντικών τροποποιήσεων του Ν. 3691/2008 αναφορικά με τη δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων καθώς και τη δημιουργία της Β' Μονάδας Οικονομικών Κυρώσεων κατά Υπόπτων Τρομοκρατίας της Αρχής (εφεξής Μ.Ο.Κ.), με την παρούσα παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (Μ.Ο.Κ.)

1) Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3932/2011, η ΜΟΚ έχει οριστεί ως αρμόδια αρχή για την, χωρίς καθυστέρηση εκ μέρους των υπόχρεων προσώπων, εφαρμογή των διεθνών οικονομικών κυρώσεων που στοχεύουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι οικονομικές κυρώσεις περιλαμβάνουν τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων που κατονομάζονται στους σχετικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και τις Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), καθώς και αυτών που προσδιορίζονται από την ίδια τη Μ.Ο.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 49^Α του νόμου. Τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία υπόκεινται σε δέσμευση είναι τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι των κατονομαζόμενων προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων, ειδικότερα δε, όχι μόνο τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν αλλά και τα μέσω τρίτων ελεγχόμενα από αυτούς και δυνάμενα ως εκ τούτου να διατεθούν από τους τελευταίους εκ μέρους τους. Στην έννοια της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνεται επίσης και η απαγόρευση χορήγησης προς τα κατονομαζόμενα πρόσωπα κεφαλαίων και οικονομικών πόρων.

2) Ως Κεφάλαια, για τους σκοπούς της παρούσας, νοούνται χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικά οφέλη κάθε είδους, ενδεικτικά συμπεριλαμβανομένων, των καταθέσεων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή σε άλλες επιχειρήσεις, τα υπόλοιπα λογαριασμών, τα μετρητά, οι επιταγές ιδιωτών, οι χρηματικές απαιτήσεις, οι τραπεζικές επιταγές, οι εντολές πληρωμών και άλλα μέσα πληρωμών οι απαιτήσεις από δάνεια και δανειακές συμβάσεις, οι μη εισηγμένοι σε αγορά καθώς και οι υποκείμενοι σε διαπραγμάτευση τίτλοι και ομολογίες, μεταξύ των οποίων οι μετοχές και τα μερίδια, τα πιστοποιητικά χρεογράφων, ομολογιών, γραμματίων, δικαιωμάτων, ομολογιακών τίτλων, οι συμβάσεις παραγωγών' οι τόκοι, τα μερίσματα ή άλλα έσοδα ή υπεραξίες που προέρχονται ή δημιουργούνται από περιουσιακά στοιχεία' πιστώσεις, τα δικαιώματα συμψηφισμού απαιτήσεων, οι εγγυήσεις, οι εγγυητικές επιστολές ή άλλες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις' οι ενέγγυες πιστώσεις, οι φορτωτικές, τιμολόγια πώλησης' πιστοποιητικά που αποδεικνύουν δικαιώματα σε κεφάλαια ή οικονομικούς πόρους και κάθε άλλο μέσο χρηματοδότησης εξαγωγών. Ως Δέσμευση Κεφαλαίων νοείται η αποτροπή οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης, πρόσβασης ή διαπραγμάτευσης κεφαλαίων καθ' οιονδήποτε τρόπο που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεταβολή ως προς τον όγκο, το ύψος τους, την κυριότητα, την κατοχή, τον χαρακτήρα, τον προορισμό ή άλλη μεταβολή η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση των δεσμευμένων κεφαλαίων, περιλαμβανομένης και της διαχείρισης χαρτοφυλακίων. Όσον αφορά την πίστωση των δεσμευμένων λογαριασμών των πρόσωπων, ομάδων ή οντοτήτων που περιλαμβάνονται στις λίστες κυρώσεων και τηρούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλες οντότητες, τα ιδρύματα αυτά δύνανται να πιστώσουν τους λογαριασμούς αυτούς με τους οφειλόμενους τόκους, οι οποίοι επίσης υπόκεινται σε δέσμευση. Επιπλέον, οι δεσμευμένοι λογαριασμοί μπορούν να πιστωθούν με το προϊόν εισερχόμενων εντολών ή μεταφορών πιστώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οποιαδήποτε προσθήκη στο υπόλοιπο των λογαριασμών αυτών παραμένει δεσμευμένη και ότι η Μ.Ο.Κ. έχει ενημερωθεί λεπτομερώς γι αυτή, χωρίς καθυστέρηση.

3) Ως Οικονομικοί Πόροι νοούνται, για τους σκοπούς της παρούσας, τα κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, φυσικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα, τα οποία δεν αποτελούν Κεφάλαια (κατά την ανωτέρω έννοια) αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αποκτηθούν κεφάλαια, αγαθά ή υπηρεσίες. Δέσμευση οικονομικών πόρων νοείται η αποτροπή της χρήσης τους για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών με οποιοδήποτε τρόπο, ενδεικτικώς συμπεριλαμβανομένης της πώλησης, εκμίσθωσης ή η υποθήκευσής τους.

4) Η απαγόρευση της χορήγησης κεφαλαίων και οικονομικών πόρων σε κατονομαζόμενα πρόσωπα είναι γενική και περιλαμβάνει και τα κάθε είδους οικονομικά πλεονεκτήματα και όχι μόνο τα κεφάλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά ή ενσώματα περιουσιακά στοιχεία. Περιλαμβάνεται ειδικότερα, οτιδήποτε δυνάμενο να πωληθεί ή άλλως να αποφέρει χρήματα ή να χρησιμεύσει στον προσπορισμό κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. να ανταλλαγεί με μετρητά, να κατατεθεί ως εγγύηση (επιταγή), να καταβληθεί ως μισθός, ενοίκιο ή προμήθεια ή να σχετίζεται με την παράδοση ή την ανταλλαγή αγαθών). Στην απαγόρευση χορήγησης οικονομικών πόρων περιλαμβάνεται η χορήγηση εγγράφων που ενσωματώνουν εμπορική αξία, ή δικαιώματα σε εμπορεύματα ή δικαιώματα επί εμπορευμάτων (όπως αποθετήρια αποθηκών ή τίτλοι αποθήκευσης). Είναι επίσης σημαντικό να τονισθεί ότι η απαγόρευση καλύπτει και την έμμεση παροχή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Σ' αυτή την κατηγορία κυρίως περιλαμβάνονται πληρωμές υπέρ τρίτου, και όχι του κατονομαζόμενου προσώπου, που όμως συνεπάγονται την οικονομική ωφέλεια του τελευταίου, όπως, επί παραδείγματι, η κατ' εντολή του κατονομαζόμενου προσώπου, παροχή αγαθών ή κεφαλαίων

σε τρίτο πρόσωπο που έχουν ως αποτέλεσμα την τακτοποίηση χρέους του κατονομαζόμενου προσώπου έναντι του εν λόγω τρίτου.

5) Οι Αποφάσεις και οι Κανονισμοί που γνωστοποιούνται στα υπόχρεα πρόσωπα από την ΜΟΚ είναι αυτοδικαίως εκτελεστά ("ipso jure") από τα υπόχρεα πρόσωπα αυτά όσον αφορά τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατονομαζόμενων στα κείμενα αυτά προσώπων και οντοτήτων. Τα υπόχρεα πρόσωπα υποχρεούνται να εφαρμόσουν χωρίς καθυστέρηση τη δέσμευση όλων των περιουσιακών στοιχείων που εντοπίζουν ως κατεχόμενα ή ελεγχόμενα από τα κατονομαζόμενα πρόσωπα ή οντότητες, άλλως υπόκεινται στις κυρώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 49(1) εδάφια η) και θ) του νόμου. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η προβλεπόμενη στο εδάφιο δ) παρ.1 του άρθρου 49 του Ν. 3691/2008) έκδοση από τη ΜΟΚ διάταξης δέσμευσης των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που εντοπίζονται ως ευρισκόμενα στην κατοχή, την ιδιοκτησία ή τον έλεγχο κατονομαζόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου, δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων. Αντιθέτως, η διάταξη δέσμευσης είναι επίσημη διοικητική πράξη που εκδίδεται από δημόσια αρχή, η οποία περαιτέρω επιβάλλει το «πάγωμα» συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων και, μεταξύ άλλων, παρέχει τη βάση για την υποβολή οποιασδήποτε προσφυγής από την πλευρά των κατονομαζόμενων προσώπων, σύμφωνα με το Νόμο.

6) Όπως ορίζεται στο άρθρο 49Α του Ν. 3691/2008, υπό την προϋπόθεση ότι η ΜΟΚ έχει εγκρίνει ή έχει ενημερωθεί αναλόγως, μπορούν να χορηγηθούν εξαιρέσεις από τη δέσμευση, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις όρους (όπως για την κάλυψη απαραίτητων βασικών δαπανών, δαπανών για τη παροχή νομικής αρωγής κτλ), οπότε, στην περίπτωση αυτή τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνονται νομίμως, όπως θα συνέβαινε σε οποιαδήποτε περίπτωση διαγραφής προσώπου από τους καταλόγους των κατονομαζόμενων προσώπων.

7) Στην έννοια των οικονομικών κυρώσεων περιλαμβάνεται σε ορισμένες περιπτώσεις και η απαγόρευση της παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, όπως ορίζεται στο αρ. 1 εδάφιο 3 του Κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) Αρ. 2580/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τα υπόχρεα πρόσωπα του χρηματοπιστωτικού τομέα οφείλουν να τηρούν αυστηρά αυτούς τους παρόμοιους περιορισμούς που αναφέρονται στις σχετικές Αποφάσεις και Κανονισμούς.

ΙΣΧΥΟΝ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

1) Οι διεθνείς οικονομικές κυρώσεις επιβάλλονται δυνάμει Κανονισμών της ΕΕ που υιοθετούνται σε εφαρμογή σχετικών Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, είτε με πρωτοβουλία της ίδιας της ΕΕ και Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Ειδικότερα, στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις του θεσπίζονται μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οργανώσεων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα ή τους Ταλιμπάν, τα οποία κατονομάζονται στον κατάλογο προσώπων της Επιτροπής Κυρώσεων 1267 του ΟΗΕ. Επιπλέον, ο Κανονισμός ΕΕ (ΕΚ) αριθ. 2580/2001, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του, αφορά μέτρα κατά άλλων προσώπων και οργανώσεων ύποπτων τρομοκρατίας ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ 1373 (2001). Η

ΜΟΚ γνωστοποιεί τις σχετικές Αποφάσεις και Κανονισμούς, συμπεριλαμβανομένων των καταλόγων των κατονομαζόμενων προσώπων, σε όλα τα υπόχρεα πρόσωπα.

2) Η ΜΟΚ, σύμφωνα με το άρθρο 49 (2) του Ν.3691/2008, αποτελεί την αρμόδια αρχή για την εφαρμογή οικονομικών κυρώσεων που επιβάλλονται και για άλλους πλην της καταπολέμηση της τρομοκρατίας σκοπούς. Οι εν λόγω οικονομικές κυρώσεις επιβάλλονται με στόχο την πρόληψη της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής καθώς και για την επίτευξη άλλων στόχων που θέτει η διεθνής κοινότητα. Στην πρώτη ενότητα κυρώσεων περιλαμβάνονται οι οικονομικοί περιορισμοί που προβλέπονται στο Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 329/2007, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του (αφορά μέτρα κατά της Βορείου Κορέας που έχουν ληφθεί σε εφαρμογή της Απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ 1781 (2006), όπως ισχύει καθώς και στον Κανονισμό (ΕΚ) 961/2010 (αφορά μέτρα κατά του Ιράν που έχουν ληφθεί σε εφαρμογή της Απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ 1929 (2010)). Στην δεύτερη ενότητα περιλαμβάνονται σήμερα κυρώσεις κατά της Λευκορωσίας, της Βιρμανίας, της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό, της Αιγύπτου, της Ερυθραίας, της πρώην Γιουγκοσλαβίας, του Ιράν, του Ιράκ, της Ακτής Ελεφαντοστού, του Λιβάνου και της Συρία, της Λιβερίας, της Λιβύης, της Δημοκρατίας της Γουινέας, της Σομαλίας, του Σουδάν, της Τυνησίας και της Ζιμπάμπουε.

3) Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η εφαρμογή άλλης μορφής οικονομικών ή και άλλων κυρώσεων, πλην των αναφερομένων στην παρούσα, δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της ΜΟΚ. Οι κυρώσεις αυτές, ορισμένες από τις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα επίσης υποχρεούνται να εφαρμόζουν, περιλαμβάνουν, εμπορικούς περιορισμούς, ιδίως εμπάργκο όπλων και έλεγχο εξαγωγών ειδών διττής χρήσης (η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των οποίων είναι το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Διεύθυνση Καθεστώτων Εισαγωγών – Εξαγωγών και Μέτρων Εμπορικής Άμυνας) αλλά και απαγορεύσεις μετακίνησης προσώπων ή άλλα μη οικονομικής φύσεως μέτρα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Β΄ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ
ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**